

Opbouw tarieven begeleiding en dagbesteding

Gemeenten Simpelveld en Voerendaal

Auteurs

Opdrachtgever

Kenmerk

Publicatiedatum

© Bureau HHM

Peter Bakker en Lieset Jenneboer

gemeenten Simpelveld en Voerendaal

PB/23/0226/twmovs

februari 2023

Inhoud

1.	De gevolgde aanpak	3
1.1	Nieuwe tarieven.....	3
1.2	Reële tarieven.....	3
1.3	Onze aanpak	4
1.4	Leeswijzer	5
2.	Het kostprijsmodel.....	6
2.1	Kostprijsselementen.....	6
2.2	(1) Maandsalaris en inschaling	9
2.3	(2) Opslagen.....	9
2.4	(3) Sociale Lasten.....	10
2.5	(4) Opslag overhead.....	11
2.6	(5) Productiviteit/declarabiliteit	13
2.7	(6) Risico-opslag	14
2.8	(7) Overige kosten	14
2.9	Logeerszorg / respijtzorg / kortdurend verblijf	15
2.10	Vervoer	16

1. De gevolgde aanpak

De gemeenten Simpelveld en Voerendaal hebben bureau HHM gevraagd hen te ondersteunen bij het vaststellen van reële tarieven voor de Wmo-producten begeleiding, dagbesteding, logeeropvang en vervoer. In dit hoofdstuk zijn de producten en onze aanpak beschreven.

1.1 Nieuwe tarieven

De huidige contracten voor de producten persoonlijke begeleiding, dagbesteding, logeeropvang en vervoer lopen tot uiterlijk 31-12-2023. De gemeenten Simpelveld en Voerendaal gaan een nieuw inkooptraject opstarten en willen in dat kader eind Q1 2023 beschikken over reële tarieven voor deze producten. De gemeenten werken met een p x q systematiek.

Concreet gaat het om de volgende Wmo-producten:

- Persoonlijke begeleiding basis (tarief per cliënt per uur)
- Persoonlijke begeleiding plus (tarief per cliënt per uur)
- Dagbesteding basis (tarief per cliënt per dagdeel)
- Dagbesteding plus (tarief per cliënt per dagdeel)
- Logeertzorg/respijtzorg/kortdurend verblijf (tarief per cliënt per etmaal)
- Vervoer regulier (tarief per cliënt per dag)
- Vervoer rolstoelafhankelijk (tarief per cliënt per dag)

1.2 Reële tarieven

De Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) die sinds 1-7-2017 voor de Wmo van kracht is, verplicht gemeenten bij vormen van maatschappelijke ondersteuning reële tarieven te vergoeden aan de dienstverleners die deze ondersteuning leveren. In dit wettelijk kader is een lijst opgenomen van kostprijsselementen waarover de gemeente zich moet uitspreken bij het opstellen van tarieven. Ook schrijft de wet voor dat de gemeente bij het bepalen van die factoren rekening moet houden met de praktijk van de gecontracteerde dienstverleners. Het wettelijk kader zegt niets over de waarde per kostprijsselement en dus de tarieven. Die kunnen van gemeente tot gemeente verschillen.

De vraag 'wanneer is een tarief reëel?' is niet in absolute zin te beantwoorden. Het gaat meer om het maken van redelijke/reële keuzes op de verschillende

kostprijs-elementen. Tarieven zijn reëel als deze zijn gebaseerd op kostprijs-elementen die worden onderbouwd op basis van een weging van de praktijk van de betreffende dienstverleners. Reële tarieven zijn herleidbare tarieven die op transparante wijze tot stand zijn gekomen. Deze moeten volgens de jurisprudentie passend zijn voor een 'gemiddeld efficiënte' aanbieder in de regio. Dit geeft ook ruimte aan de gemeenten om parameters mede op basis van gewenst beleid in te vullen.

De uiteindelijke keuze zal voor de ene dienstverlener meer passend zijn dan voor de andere. Streven naar consensus over tarieven lijkt dan ook een lastige doelstelling. De gemeente moet dus zorgvuldig en transparant zijn bij de opbouw van de tarieven, daarbij helpt het als een gestructureerde aanpak wordt gevolgd.

Geen nieuw kostprijsonderzoek

Vanwege de transparantie in het proces wordt door veel gemeenten onderzoek gedaan naar de feitelijke invulling van de verschillende kostprijs-elementen bij aanbieders in de gemeente/regio. Bureau HHM heeft in het recente verleden veel van dergelijke kostprijsonderzoeken uitgevoerd rond tarieven voor Beschermd Wonen, Wmo-begeleiding, Huishoudelijke Verzorging en voor de vele varianten van jeugdhulp. Op basis daarvan weten wij dat een dergelijk onderzoek niet doorslaggevend is in het bepalen en vaststellen van reële tarieven. Bovendien is onze ervaring dat een dergelijk onderzoek weinig nieuwe informatie en inzichten oplevert, terwijl het aanleveren van kostprijsgegevens een substantiële belasting voor de aanbieders met zich meebrengt.

Wij hebben ook gemerkt dat kostprijsonderzoek vooral inzicht geeft in de (vaak flinke) verschillen tussen aanbieders op de verschillende kostprijs-elementen. Bovendien wordt met dergelijk onderzoek de indruk

gewekt dat het begrip 'reëel' mede op basis van die feitelijke praktijk wordt gedefinieerd. Terwijl ook na het kostprijsonderzoek de regio/gemeente zelf dient te bepalen welke parameterwaarde op elk kostprijs-element zij reëel vindt.

Mede op basis van deze ervaring hanteren wij een aanpak die begint met de keuzes van de gemeenten. Concreet gaat het dan om de productbeschrijvingen van de gemeenten, eventueel concrete uitkomsten van de eerdere kostprijsonderzoeken in de regio en elders aangevuld met informatie uit allerlei landelijke en benchmarkrapporten, dus niet op basis van eigen kostprijsonderzoek.

Vervolgens worden de aanbieders geconsulteerd met de vraag of de initiële keuzes van de gemeente aansluiten bij de kenmerken van de producten en de kenmerken van de regio. In de volgende paragraaf werken we deze aanpak verder uit in een aantal stappen.

1.3 Onze aanpak

De volgende stappen zijn doorlopen:

- A. Invulling van een kostprijsmodel voor de verschillende producten op basis van de productbeschrijvingen en andere beschikbare bronnen.
- B. Bespreken en vaststellen van de in concept ingevulde modellen met de gemeenten.
- C. Dialoofase: toelichten en toetsen van de gekozen parameterwaarden met aanbieders; ruimte voor reflectie en suggesties voor andere waarden en aanvullende inzichten.
- D. Verzamelen van reacties van aanbieders, verwerken en vertalen naar voorstellen voor het aanpassen van de parameterwaarden.
- E. Uitkomsten bespreken met gemeenten, vaststellen van definitieve parameterwaarden en vertalen naar tarieven; rapportage.

Naar aanleiding van de marktconsultatie op 25 november 2022 hebben 8 aanbieders in totaal 33 vragen gesteld en voorstellen gedaan voor aanpassingen van de concept parameterwaarden die waren opgenomen in de vorige versie van deze notitie (kenmerk PB221743). Alle ontvangen vragen/reacties zijn verzameld, gewogen en met de regio besproken. De uitkomsten daarvan zijn separaat beschreven in een Nota van Inlichtingen (kenmerk LJ221892).

Op basis van de consultatie zijn diverse parameterwaarden aangepast; die aanpassingen zijn verwerkt in deze notitie. Deze aanpassingen zijn vervolgens in het rekenmodel verwerkt tot adviestarieven per product. Uiteindelijk besluiten de gemeenten over de definitieve tarieven die bij de inkoop worden toegepast.

1.4 Leeswijzer

In deze rapportage schetsen we de onderbouwing van de verschillende parameters in het kostprijsmodel. In hoofdstuk 2 lichten we het kostprijsmodel toe.

2. Het kostprijsmodel

In dit hoofdstuk schetsen we het algemene kostprijsmodel dat wordt gebruikt als basis voor de opbouw van de tarieven. Bij elke parameter (kostprijs-element) in het kostprijsmodel geven we een beknopte toelichting.

2.1 Kostprijs-elementen

Om te komen tot reële tarieven hebben we gebruik gemaakt van onderstaand kostprijsmodel. De nummers bij de parameters verwijzen naar de hierna volgende paragrafen waarin we de verschillende componenten van de kostprijs toelichten en waarin we voor de verschillende producten beschrijven welke concrete keuzes wij voorstellen.

Parameter	Omschrijving
Inschaling (1)	Dit betreft de functiemix van personeel in de directe hulpverlening, als vertaling van de kwaliteitseisen voor een bepaalde dienst of product. Hierbij kan een combinatie worden gemaakt van verschillende cao's en verschillende functieniveaus.
Opslagen (2)	Hierbij gaat het om reguliere opslagen op het salaris bij de gekozen functieniveaus, zoals vakantietoeslag, eindejaarsuitkering, individuele keuzebudgetten, onregelmatigheidstoeslag, etc.
Sociale lasten (3)	Dit betreft de werkgeverslasten, zoals de verschillende verplichte verzekeringen, pensioen, etc. Deze kunnen per cao verschillen.
Overhead (4)	Hierbij gaat het om een opslag voor de kosten van de organisatie waarin het personeel dat de behandeling/ondersteuning biedt, werkzaam is. Vaak onderverdeeld in personele overhead (de kosten van overig personeel, zoals management, staf, beleid, administratie; maar ook opleidingskosten, kosten van werving en selectie en reiskosten, etc.) en de overige kosten (alle overige, materiële kosten).

Parameter	Omschrijving
Productiviteit/ declarabiliteit (5)	Dit betreft een correctie op de kosten van een medewerker in de directe hulpverlening voor niet-productieve (niet-declarabele) uren. Vaak als het jaarlijks aantal werkbare en declarabele uren waardoor de totale jaarlijkse kosten per fte worden gedeeld. Hierin zit bijvoorbeeld een correctie voor vrije dagen, feestdagen, algemene tijd, werkoverleg, ziekteverzuim, etc.
Risico-opslag (6)	Ook wordt een opslag toegevoegd voor risico's. Alle overige elementen hebben betrekking op de feitelijke kostprijs; deze parameter waarborgt de continuïteit van de organisatie.
Overige kosten voorziening (7)	Voor bepaalde vormen van zorg gelden er aanvullende kosten gekoppeld aan de voorziening. Hierbij gaat het bijvoorbeeld bij het wonen/verblijf en bij de dagbehandeling/-besteding om de kosten van de stenen (huur, onderhoud, afschrijvingen, rente, etc.) en de kosten van hotelmatige voorzieningen (schoonmaak, levensonderhoud, maaltijden, etc.). De waarde van deze component drukken we uit in een vast bedrag per dagdeel of per etmaal.

Tabel 1: Algemeen kostprijsmodel voor het sociaal domein

Een belangrijk aandachtspunt bij dit model is dat de beschreven parameterwaarden dienen als een onderlegger voor de bepaling van reële tarieven. Het zijn nadrukkelijk geen eisen/normen waaraan de zorgaanbieders zich moeten houden bij de zorglevering!

In de afbeelding op de volgende pagina is weergegeven hoe bovengenoemde elementen zich vertalen in een tarief.

KOSTPRIJSELEMENTEN

1. JAARSALARIS

1

Salaris 1 fte directe medewerker

€ xxxxx

2. OPSLAGEN

2

Opslagen:

Vakantietoeslag
Eindejaarsuitkering
Onregelmatigheidstoeslag

xx %
xx %
xx %

3. SOCIALE LASTEN

3

Sociale lasten:

Werkgeverslasten sociale verzekeringen
Pensioenbijdrage werkgever

xx %

4. OVERHEAD

4

Overhead:

Personele overhead (management, staf e.d.)
Materiële kosten overhead

xx %

5. RISICO-OPSLAG

5

Risico-opslag:

xx %

6. DECLARABELE UREN

6

Aantal declarabele uren per fte:

xxxxx uur

7. 'STENEN'

7

Kosten van de 'stenen' en hotelmatige voorzieningen

van de (verblijfs)setting. In termen van een bedrag
per etmaal of per dagdeel.

€ xx

TOTALE KOSTEN PER FTE PER JAAR

€ xxxxx

UURTARIEF DIRECTE MEDEWERKER

€ xxx

Bij verblijf en dagbesteding

2.2 (1) Maandsalaris en inschaling

De producten kunnen geboden worden door aanbieders die verbonden zijn aan de vier cao's binnen de Wmo (GGZ, GHZ, VWT en SW). Daarom rekenen we met een evenredige mix van deze cao's. Iedere cao vertegenwoordigt een waarde van 25%. Per product hanteren we een bepaalde functiemix met (FWG-)schalen. Naar aanleiding van de markconsultatie is de functiemix voor het product persoonlijke begeleiding basis aangepast.

Omdat niet elke hulpverlener op de hoogste trede (periodiek) binnen de schaal wordt uitbetaald, rekenen we steeds met **93% van het maximum** van het hoogste (reguliere) salarisbedrag van de aangegeven salarisschaal¹.

Functiemix

	FWG 35/ schaal 5	FWG 40/ schaal 6	FWG 45/ schaal 7	FWG 50/ schaal 8
Persoonlijke begeleiding basis	10%	60%	20%	10%
Persoonlijke begeleiding plus			50%	50%
Dagbesteding basis	25%	50%	25%	
Dagbesteding plus		30%	50%	20%

Tabel 2: Functiemix per product

¹ Deze waarde werd door KPMG gevonden in 2014, na een breed onderzoek bij aanbieders naar de kostprijzen van de dienstverlening die vanaf 2015 na de gemeenten is gedecentraliseerd en nadien in vele trajecten bevestigd. Dit percentage weerspiegelt bij een organisatie met een normaal personeelsverloop de verhouding tussen blijvend personeel dat jaarlijks hoger wordt ingeschaald en nieuwe medewerkers die lager ingeschaald worden.

2.3 (2) Opslagen

De opslagen worden rechtstreeks uit de cao's afgeleid.

Parameter	Waarden	Toelichting
Vakantie	8%	Dit is in alle cao's gelijk.
Eindejaar	8,49%	Dit is het gewogen gemiddelde van de EJU in de cao's GGZ, GHZ, VWT en SW).

Tabel 3: Uitwerking opslagen

De hoogte van opslag voor ORT is afhankelijk van de uren van de dag/week waarop medewerkers zorg moeten verlenen. Alleen bij het product logeren is er sprake van inzet tijdens uren waar er een ORT geldt. In onderstaande tabel hebben we dat vertaald in een gemiddeld percentage.

Product(en)	(basis voor) ORT	Inzet 's nachts
Logeren	ORT evenredig verdeeld over de week (15,7%).	Wakende wacht (1 op 28) met 40,8% ORT

Tabel 4: uitwerking ORT en inzet 's nachts

In de cao GGZ hebben de werknemers ook nog recht op een balansbudget ter waarde van € 500. Na weging van de verschillende cao's komt dit neer op een bedrag van € 125,- per fte per jaar.

Personeel Niet In Loondienst

Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt bij vervanging van vertrokken personeel en bij ziekteverzuim, zetten zorgaanbieders tijdelijk personeel in dat niet in loondienst is. Ten behoeve van de dekking van de extra uitgaven die daarmee gemoeid zijn, nemen we een opslag van 1% op in de berekening van kosten van het uitvoerend personeel. Deze waarde is berekend op basis van de aanname dat er sprake is van gemiddeld 10% van de personele mutaties waarbij vervanging voor een periode van plm. twee maanden wordt opgelost door PNIL, waarvoor de kosten ca. 10 à 20% hoger liggen dan de reguliere medewerkers wel in loondienst.

2.4 (3) Sociale Lasten

De opslag sociale lasten is met name gebaseerd op de wettelijk verplichte percentages. Daarbij is voor de pensioenafdracht een gemiddelde waarde bepaald, aangezien die afdracht leeftijd- en salarisafhankelijk is. De invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) met ingang van 2020 heeft geleid tot premiedifferentiatie in de WW. We rekenen met de aanname dat **85%** van de medewerkers van de zorgaanbieders een aanstelling voor onbepaalde tijd heeft. Er is ons geen onderzoek bekend waaruit een reëel beeld is af te leiden over de verhouding vast/flex. Wel is bekend dat de cao-partners in de VVT hebben aangegeven ernaar te streven dat aan het einde van de looptijd van de cao 90% van alle medewerkers een dienstverband voor onbepaalde tijd heeft.

Daarnaast is een opslag toegevoegd voor de transitievergoeding die in de WAB is aangepast. Dit betreft de uitkering die wordt gegeven aan

medewerkers waarbij op verzoek van de werkgever de aanstelling wordt beëindigd (ook als die aanstelling tijdelijk was). De hoogte van deze opslag is bepaald op basis van de volgende aspecten:

- hoogte van de vergoeding, dat is een derde van een maandsalaris bij een volledig gewerkt jaar dus $(1/3/12 =) 2,78\%$;
- de inschatting van aanbieders in vergelijkbare trajecten dat bij een derde van alle aflopende contracten een transitievergoeding aan de orde;
- de inschatting dat jaarlijks 15% van alle contracten aflopen of worden beëindigd op verzoek van de werkgever, gebaseerd op dezelfde verhouding vast/flex die hiervoor is benoemd.

De overige sociale lasten zijn afgeleid van de percentages zoals die in 2023 gelden. De pensioenpremie is gebaseerd op het percentage dat PWZF in 2023 toepast (25,8% voor de OP/PP, waarbij de helft voor rekening van de werkgever komt en dus in de sociale lasten is opgenomen). De in de tabel opgenomen waarde voor de pensioenpremie werkgever is een gemiddelde dat is berekend over een reeks salarisniveaus (daarin is ook de premie voor het arbeidsongeschiktheidspensioen (AP) verrekend).

Component sociale lasten	Percentage 2023	
Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof-laag) incl. toeslag kinderopvang (loonsom < 25 x gemiddelde premieplichtige loon per werknemer ²)	15%	5,96%
Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof-hoog) incl. toeslag kinderopvang (loonsom > 25 x	85%	7,61%

² Uitgaande van een gemiddeld premieplichtig jaarloon van circa € 50.000; ligt de grens tussen Aof-laag en Aof-hoog bij een totale loonsom van circa € 1,25 mln. We schatten dat circa 85% van de zorgaanbieders een totale loonsom hebben die boven de € 1,25 mln. ligt.

Component sociale lasten	Percentage 2023	
gemiddelde premieplichtige loon per werknemer)		
Algemeen Werkloosheidsfonds (Awf laag: (aanstelling voor onbepaalde tijd)	85%	2,64%
Algemeen Werkloosheidsfonds (Awf hoog: overige dienstbetrekkingen)	15%	7,64%
ZVW premie werkgever		6,68%
Werkhervattingskas (WGA + ZW gezondheidszorg)		1,35%
Transitievergoeding		0,14%
Pensioenpremie werkgever		gemiddeld 9,32%
TOTAAL opslag sociale lasten		28,25%
Maximum premieloon		€ 66.952

Tabel 5: Opbouw sociale lasten

2.5 (4) Opslag overhead

Overhead betreft de kosten van de organisatie van waaruit de professionals werkzaam zijn. Dit is een ingewikkelde parameter die in de praktijk tot veel discussie leidt. Diverse onderzoeken laten zien dat er in de praktijk grote verschillen voorkomen. Deze verschillen, zowel tussen de verschillende branches als tussen vergelijkbare aanbieders binnen een bepaalde branche, omvatten een bandbreedte van soms wel tientallen procenten.

Wij zien de overhead als het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het primaire proces is het geheel aan diensten en voorzieningen dat door een zorgorganisatie geboden wordt aan een cliënt, om direct in de behoefte aan begeleiding, verzorging, voeding (en verpleging, behandeling, opvoeding) van de cliënt te voorzien. De definitie van overhead geldt daarmee voor alle vormen van zorg en ondersteuning. Niet alle van de volgende onderdelen die tot de overhead worden gerekend zijn van toepassing bij de betreffende Wmo-producten. Wij rekenen de overhead als vast percentage opslag op de kosten van het primaire proces (dus niet als aandeel in het totale kosten van een organisatie). De volgende onderdelen maken deel uit van de overhead:

Personele overhead

Niet-cliëntgebonden personele kosten ten behoeve van het primaire proces (leidinggevend, hotelfuncties, terrein- en gebouwgebonden functies en overig niet-cliëntgebonden personeel). Ook de overige personeelskosten vallen hieronder. Hierbij gaat het ook om de kosten van werving en selectie, extra verzuimkosten, kosten van scholing en reiskosten. Dat zijn de rekeningen uit rubriek 423 van het Prismant schema.

Overige kosten

Overige (niet personele) kosten ten behoeve van het primaire proces (voeding, hotelmatige kosten, cliënt c.q. bewoner gebonden kosten, terrein en gebouw gebonden kosten, afschrijving, huur, lease, interest en algemene kosten (waaronder ICT, kantoorbenodigdheden, marketing, abonnementen etc.). Deze kostencomponenten lichten we hieronder nader toe.

Kosten van voeding

Totaaltelling van de materiële kosten die verband houden met de bereiding en verstrekking van maaltijden en andere voedingsproducten. In het Prismant

rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 43. Dit heeft geen betrekking op hotelmatige kosten bij verblijfsfuncties, waarvoor een aparte opslag in de tarieven wordt verwerkt.

Andere hotelmatige kosten

Deze kostengroep bevat de materiële kosten die aan de hotelfunctie van de instelling kunnen worden toegerekend (inclusief de kosten van het vervoer van cliënten), met uitzondering van de kosten van voeding. In het Prismant rekeningschema is dit rubriek 44.

Algemene kosten

Kosten van algemene aard. Denk hierbij aan: kosten voor dienstreizen, materiele kosten voor administratie en registratie, ICT, communicatiekosten, kosten algemeen beheer, zakelijke lasten en verzekeringen, kosten audiovisuele apparatuur en andere algemene kosten. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 45.

Clïënt c.q. bewonergebonden kosten

Dit betreft (voor zover van toepassing) o.a. kosten voor onderzoek, laboratorium, geneesmiddelen en hulpmiddelen. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 46.

Terrein- en gebouwgebonden kosten

Het betreft hier de kosten die worden gemaakt voor onderhouden de dotaties die worden gedaan aan groot onderhoud, en de kosten voor nutsvoorzieningen: gas, elektriciteit, water. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 47.

Afschrijvingen, huur en leasing en interest

Afschrijvingskosten en huur van vervoersmiddelen, immateriële activa, gebouwen, automatisering, financieringskosten en dotaties egalisatie. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle kosten die vallen onder rubriek 48. Dit heeft geen betrekking op de kapitaallasten van dagbesteding en logeren; daarvoor wordt een aparte opslag in het tarief toegevoegd.

Wij hebben ervoor gekozen om aansluiting te zoeken bij de branchegemiddelde zoals die uit benchmarkonderzoek naar voren komt. Gelet op de bovenstaande definitie gaan wij ervan uit dat voor de Wmo-dienstverlening de sectorale benchmark een reële basiswaarde vormt voor het te hanteren opslagpercentage voor de overhead. Om dit te onderzoeken hebben wij de VGN/Actiz Rekentool (versie juni 2022) gebruikt. Daarin is de overhead onderverdeeld naar vijf elementen, die wij in één opslag op de kosten van uitvoerend personeel samennemen:

- Kosten van overheadpersoneel
- Inhuur/uitbesteding van overheadtaken
- Materiele overheadkosten
- Kosten voor vastgoed (niet gekoppeld aan de ondersteuning)
- Overige personele kosten

Daarbij hebben we de voorbeeldpercentages uit de 'Benchmark Care' van Berenschot, zoals opgenomen in de rekentool overgenomen en omgezet van het 'aandeel totale kosten' naar een 'opslag op primair proces'. De kosten voor vastgoed (kantoren), waarvoor de rekentool geen voorbeeldpercentages geeft, hebben wij ingeschat op 1%. Dit omdat voor de zorggebonden locaties in het tarief separate opslagen worden gehanteerd.

Zodoende komen wij tot de volgende waarden voor de opslag overhead per branche:

- VWT: 25,6%
- GHZ: 25,8%

- GGZ: 35,0%
 - SW: 35,0% (voor SW hebben we de waarde van de GGZ gehanteerd)
- Met 25% aandeel per cao komt het gemiddelde uit op **30,4%**.

Het overheadpercentage is gebaseerd op de zorginfrastructuur van een normaal efficiënt opererende Wmo-aanbieder.

Gezien de verschillen in de omvang van de overhead tussen de sectoren die blijken uit de benchmarks, zullen de percentages niet voor iedere aanbieder feitelijk kostendekkend zijn.

2.6 (5) Productiviteit/declarabiliteit

Basis voor de productiviteit is de inzet die kan worden gedeclareerd. We maken onderscheid tussen producten die voornamelijk op locatie van de aanbieder worden geleverd (dagbesteding en logeren) en producten die deels op de locatie van de client worden geleverd (begeleiding).

Aantal declarabele uren per fte

In de volgende tabel is het aantal declarabele uren per jaar afgeleid uit de bruto beschikbare aanstellingsuren (1.878) verminderd met de feest- en verlofdagen (cao-afhankelijk), ziekteverzuim en niet-cliëntgebonden uren (zoals opleiding en algemeen overleg). De laatste zijn gebaseerd verschillende benchmarks.

Ziekteverzuim

Naar aanleiding van de reacties van aanbieders op de concept parameter-waarde het ziekteverzuim hebben we het percentage aangepast. Voor het aangepaste percentage hebben we gebruik gemaakt van de landelijke

verzuimcijfers over de periode Q4 2018 tot en met Q3 2022 (in plaats van landelijke verzuimcijfers over de periode Q3 2018 tot en met Q2 2022). Voor de sectoren VVT, GGZ, Gehandicaptenzorg op basis van Vernet en voor Sociaal Werk op basis van de cijfers van Sociaal Werk Werkt! Dat leidt tot een gemiddelde van 7,1%. Dat is gelijk aan 134 uur per fte per jaar.

Uren per jaar	Begeleiding	Dagbesteding	Logeren
Bruto beschikbare uren per jaar	1.878	1.878	1.878
Feestdagen	50	50	50
Verlof, incl. bovenwettelijk	210	210	210
Ziekteverzuim	134	134	134
Werkbare uren per jaar	1.484	1.484	1.484
Opleiding, intervisie	40	40	40
Algemeen overleg en administratie	70	60	40
Overig (verzorging, pauze, etc.)	40	30	n.v.t. ³
Reistijd (werk-werk)	120	n.v.t.	n.v.t.
Cliëntgebonden (declarabele) uren	1.214	1.354	1.404

Tabel 6: Uitwerking declarabiliteit

³ We gaan ervan uit dat de koffiepauzes op de groep plaats vinden.

2.7 (6) Risico-opslag

Om de continuïteit richting cliënten en werknemers te garanderen, moet een aanbieder rekening houden met (financiële) tegenvallers. Om die tegenvallers te kunnen opvangen, heeft een aanbieder een weerstandsvermogen⁴ nodig. Hiertoe is een opslag voor het creëren van dergelijke buffers realistisch. De hoogte van de opslag is onderwerp van discussie; er zijn geen landelijke richtlijnen voor wat hierbij reëel genoemd kan worden.

Parameter	Waarde	Toelichting
Risico-opslag	2%	Om bijvoorbeeld een plotselinge terugval in het aantal cliënten op te vangen.

Tabel 7: Uitwerking risico-opslag

2.8 (7) Overige kosten

Groepsgrootte dagbesteding

In de onderstaande tabel geven we een voorstel weer voor de gemiddelde groepsgrootte. De groepsgrootte geeft aan over hoeveel cliënten de kosten van de personele inzet worden verdeeld. Deze waarde hebben we gebaseerd op informatie uit de regio, ervaringen elders en achterliggende kortprijs-onderzoeken. Ook hier gaan we uit van een gemiddelde waarde.

Groepsgrootte	
Dagbesteding basis	We rekenen met gemiddeld 8 cliënten per begeleider

⁴ Door voor een weerstandsvermogen te zorgen voorkomt een organisatie dat het meteen in financiële problemen komt bij een calamiteit. De weerstandsratio geeft aan in hoeverre een organisatie eventuele calamiteiten financieel op kan vangen.

Groepsgrootte	
Dagbesteding plus	We rekenen met gemiddeld 4 cliënten per begeleider

Tabel 8: Groepsgrootte dagbesteding

Huisvestingskosten dagbesteding

De hoogte van de kosten voor de huisvesting bij dagbesteding leiden we af uit de NZa-tarieven voor de normatieve huisvestingscomponent (NHC) en de normatieve inventariscomponent (NIC) voor dagbesteding in de Wlz. Onderstaand overzicht is gebaseerd op de bijlagen bij de NZa-beleidsregel "Prestatiebeschrijvingen en tarieven modulaire zorg 2023 - BR/REG-23121a".

NHC en NIC-tarieven dagbesteding voor Wlz (prijspeil 2023)	
Dagbestedingsvariant	Maximumprijs per dagdeel
Dagbesteding basis (V&V; H531)	€ 7,18
GGZ (Wonen 1; H001G)	€ 8,94
Dagbesteding langdurig zorgafhankelijk	€ 6,80 (€ 1,70 per uur)

Tabel 9: NHC en NIC voor dagbesteding bij VPT (bron NZa- beleidsregel BR/REG-23121a)

Op basis van het bovenstaande hanteren we **€ 7,65** per dagdeel ter dekking van de kosten van huisvesting bij dagbesteding.

Naar aanleiding van de reacties van de aanbieders bij de marktconsultatie hebben we een bedrag toegevoegd ter dekking van de materiële kosten van dagbesteding. Het gaat om het deel van de materiële kosten van dagbesteding dat niet al verdisconteerd is in de opslag voor overhead. De hoogte van deze component hebben we bepaald door de dekking van de materiële kosten uit de opslag overhead te vergelijken met de materiële kosten van een dagbestedingsprestatie in de Wlz.

Op basis van deze analyse becijferen het totaal van huisvestingskosten en materiële kosten op **€ 14,-** per cliënt per dagdeel van 4 uren.

2.9 Logeerszorg / respijtzorg / kortdurend verblijf

In deze paragraaf beschrijven we de specifieke parameterwaarden voor de logeerszorg.

Functiemix

In onderstaande tabel is de functiemix voor de ondersteuning overdag en de wakende wacht voor logeerszorg weergegeven.

	FWG 30	FWG 35	FWG 40	FWG 45
Ondersteuning overdag (07.00 – 23.00 uur)	25%	25%	25%	25%
Wakende wacht (23.00 – 7.00 uur)		50%	50%	

Tabel 10: Functiemix logeerszorg

Groepsgrootte

In de volgende tabel geven we weer welke groepsgrootte de basis vormt voor de berekening van het tarief per cliënt.

Groepsgrootte	
Ondersteuning overdag	7,5 cliënten
Wakende wacht	28 cliënten

Tabel 11: Groepsgrootte bij kortdurend verblijf

Verblijfskosten

De hoogte van de kosten voor verblijf leiden we af uit de NZa-tarieven. Dit betreft in de kern het overnemen van mantelzorgtaken gedurende een of meer etmalen. Deze vorm van 'respijtzorg' kent de volgende elementen:

Kapitaallasten en hotelmatige kosten (huishoudelijke taken, onderdak, maaltijden, nachtrust)

Dit betreft het leveren van 'bed, bad, brood'. Hierbij gaat het om de investering in stenen en inventaris en om het bieden van bijbehorende hotelmatige voorzieningen. Om hiervoor een reëel tarief te bepalen, leiden we de kosten hiervan af van het vergelijkbare 'opname niet-geïndiceerde partner' zoals dit in de Wlz mogelijk is. Dit betreft het logeren van een gezonde partner van een cliënt in een Wlz-instelling (VVT). Deze partner doet geen beroep op zorg/behandeling, waardoor dit met het logeren onder de Wmo is te vergelijken. Het NZa tarief hiervoor bedraagt in 2023 **€ 58,95 per etmaal** (conform de beleidsregel BR/REG-23122a).

Persoonlijke en lijfsgebonden zorg

Dit betreft bijvoorbeeld de hulp bij aan- en uitkleden, wassen, verzorging, etc. Dit is een reguliere functie die, indien nodig, vanuit de zorgverzekeringswet

wordt gefinancierd. Derhalve geen onderdeel van het tarief voor kortdurend verblijf.

Toezichtstaken

Dit betreft het overnemen van de taken die door de mantelzorger worden verricht. De wijze waarop dit is georganiseerd kan per aanbieder verschillen. Vaak wordt hierbij (voor een deel) gebruikgemaakt van geschoolde vrijwilligers.

Uitgaande van aanwezigheid van één medewerker gedurende 16 uur per etmaal op 7,5 cliënten, is de inzet per client per etmaal gemiddeld 2,28 uur.

Overige taken

Voor de eventuele overige elementen van het kort verblijf is geen aanvullende tariefscomponent nodig. Eventuele medische zorg wordt vanuit de zorgverzekeringswet geboden.

Wakende wacht

Naar aanleiding van de reacties van de aanbieders bij de marktconsultatie is de slapende wacht in dit product vervangen door een wakende wacht. Voor de kosten van de wakende wacht gaan we uit van de volgende uitgangspunten:

- Eén wakende wacht op **28 cliënten**.
- De duur van een nachtdienst is **8 uren per etmaal** (van 23-7 uur).
- Salaris o.b.v. 50% FWG 35 en 50% FWG 40 en 39,7% ORT (dit is de gemiddelde ORT voor vijf doordeweekse nachten, een zaterdagnacht en een zondagnacht voor de cao's GGZ, GHZ, VVT en SW).

2.10 Vervoer

Indien een cliënt niet in staat is zich zelfstandig te vervoeren naar bijvoorbeeld dagbesteding of een ontmoetingscentrum, kan op cliëntniveau vervoer worden geïndiceerd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen vervoer met en vervoer zonder rolstoel.

Het is naar onze ervaring niet goed mogelijk om tarieven voor vervoer op te bouwen op basis van een beperkt aantal kostprijselementen. Dit hangt samen met het feit dat er vele manieren zijn waarop de aanbieders dit vervoer in de praktijk organiseren; variërend van professionele taxibusjes tot vrijwillige chauffeurs. Daarom komen wij tot een modelmatige benadering van een reëel tarief voor vervoer, door aan te sluiten bij de tarieven voor vergelijkbare voorzieningen t.b.v. de dagbesteding/dagbehandeling Wlz in 2023⁵. Deze worden door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) vastgesteld op basis van objectief onderzoek. In die tarieven voor het vervoer naar dagbehandeling/ dagbesteding onder de Wlz, wordt voor het gecontracteerd vervoer onderscheid gemaakt langs meerdere assen:

- a) Vervoer met middelen van de aanbieder.
- b) Gecontracteerd vervoer voor kinderen/volwassenen, met/zonder rolstoel.
- c) Individueel georganiseerd vervoer.
- d) Afstand (enkele reis).

In de onderstaande tabel zijn de dagtarieven voor de volwassenen binnen de Wlz in 2023 in beeld gebracht.

⁵ Zie hiervoor de beleidsregel Prestatiebeschrijving en tarieven modulaire zorg 2023 (BR/REG-23121a).

Doelgroep	0-4 km	5-9 km	10-19 km	20-29 km	30-39 km	> 40 km
Eigen vervoer aanbieder	€ 8,88	€ 8,88	€ 20,15	€ 27,56	€ 53,13	€ 53,13
Volwassenen; gewoon	€ 20,15	€ 20,15	€ 27,56	€ 38,03	€ 38,03	€ 53,13
Volwassenen; rolstoel	€ 20,15	€ 27,56	€ 38,03	€ 38,03	€ 53,13	€ 73,53
Individueel vervoer	€ 27,56	€ 38,03	€ 53,13	€ 53,13	€ 73,53	€ 108,86

Tabel 12: Tarieven vervoer dagbesteding/dagbehandeling Wlz (prijspeil 2023)

Vervoer zonder rolstoel

Voor bij de berekening van het tarief voor *vervoer zonder rolstoel* rekenen we met een mix van 'eigen vervoer aanbieder' en gecontracteerd groepsvervoer.

Naar aanleiding van de reacties van aanbieders bij de marktconsultatie hebben we het aandeel 'eigen vervoer aanbieder' verkleind van 50% naar 25% (en dat van gecontracteerd groepsvervoer vergroot van 50% naar 75%). Verder gaan we ervan uit dat cliënten worden vervoerd over een afstand van 0-9 km. Met deze uitgangspunten komen we gemiddeld uit op een tarief van **€ 17,33** voor vervoer zonder rolstoel.

Vervoer met rolstoel

We stellen voor om bij de berekening van het tarief voor *vervoer met rolstoel* te rekenen met 100% gecontracteerd groepsvervoer. Verder gaan we ervan uit dat cliënten worden vervoerd over een afstand van 0-9 km. Met deze uitgangspunten komen we gemiddeld uit op een tarief van **€ 23,86** voor vervoer met rolstoel (dit is het gemiddelde van alle geel gemarkeerde cellen in de tabel).